

Wat ouderengeneeskunde kan betekenen voor mensen met Parkinson

Hinke Maaïke Dankert, specialist ouderengeneeskunde

WAT IS UW LEEFTIJD?

- < 50 jaar
- 50 t/m 59 jaar
- 60 t/m 69 jaar
- 70 t/m 79 jaar
- 80 t/m 89 jaar
- > 90 jaar

KENT U NORSCHOTEN?

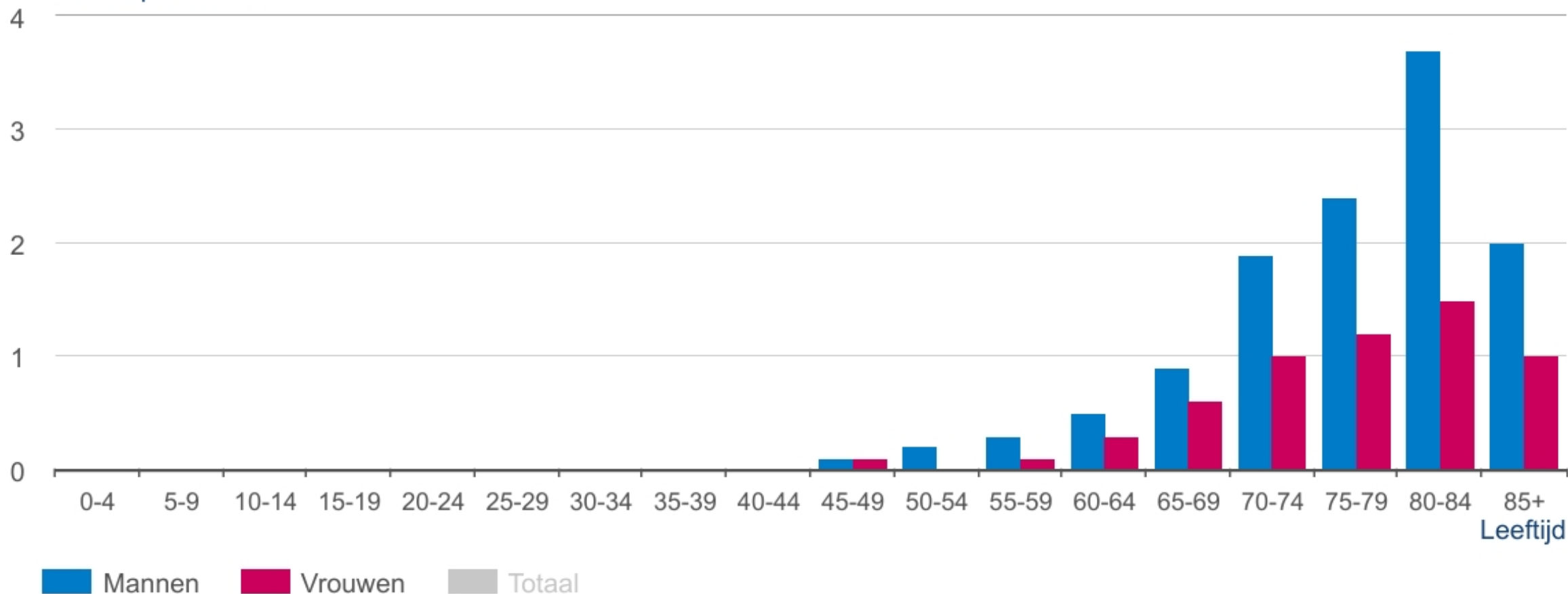
WAT VERWACHT U VAN VANAVOND?

PROGRAMMA VANAVOND

- **Waarom ouderengeneeskunde inzetten bij Parkinson**
- **Ouderengeneeskunde algemeen**
- **Parkinson Totaal Programma**
- **Ambulant Geriatrie Team**
- **Inzet van techniek**

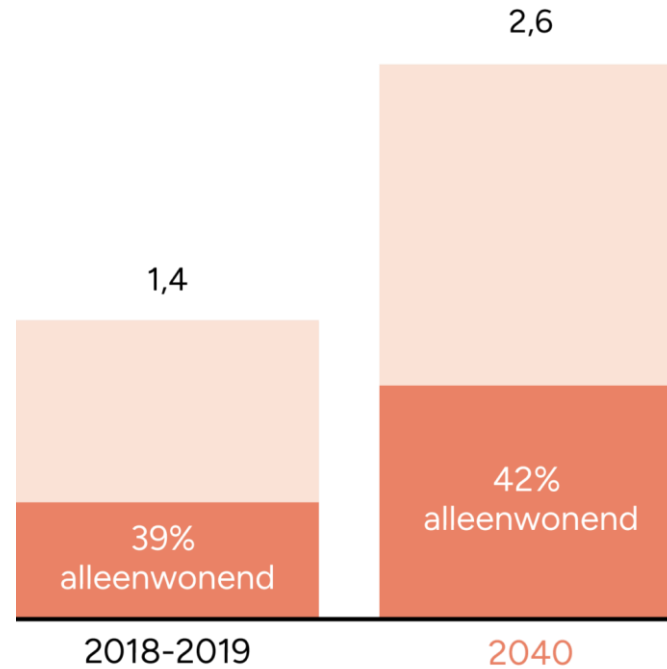
Incidentie parkinsonisme in huisartsenpraktijk 2024

Aantal per 1.000

In 2040 zijn er meer 75-plussers en wonen zij vaker alleen

X miljoen

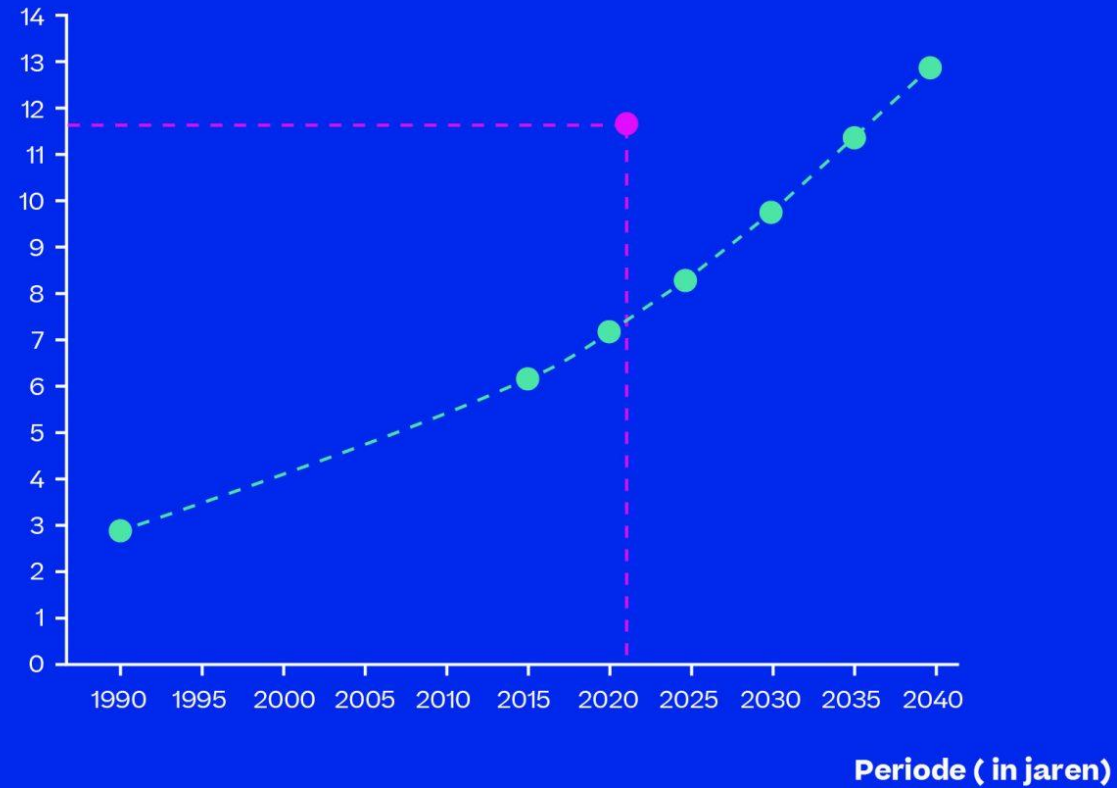

Aantal miljoen 75-plussers en percentage dat daarvan alleenwonend is. Cijfers voor 2040 zijn prognoses. Percentage alleenwonend in 2018-2019 is een indicatie op basis van het totaal aantal 75-plussers in 2019 en het aantal alleenwonende 75-plussers in 2018.

Bron: RIVM (2019)

Geschatte en verwachte aantal mensen met de ziekte van Parkinson wereldwijd in de periode 1990 - 2040

Aantal mensen met ziekte van Parkinson (in miljoenen)

- schatting en verwachting aantal o.b.v data tussen 1990-2015 (ref 1)
- daadwerkelijke aantal o.b.v. data tussen 1990 -2021 (ref 2)

PARKINSON EN GIFTIGE STOFFEN

- **1817: 1^e beschrijving van Parkinson -> start van industriële revolutie**
- **Leefklimaat: luchtvervuiling en bestrijdingsmiddelen**
- **Ouder worden niet oorzaak van ziekte van Parkinson**
- **Opstapeling van blootstelling aan toxische stoffen**
- **Dopamine-producerende zenuwcellen sterven af gedurende het leven**

OUDERENGENEESKUNDE

- **Kijken naar de hele mens:**
 - Lichamelijke klachten
 - Klachten in het dagelijks functioneren
 - Mentale gezondheid/stemming
 - Cognitief functioneren
 - Sociale leven en woonomgeving

BEHANDELING PARKINSON

- **Neuroloog**
- **Medicatie**
- **Hulp en ondersteuning door mantelzorger**

MINDER ZICHTBARE KENMERKEN VAN PARKINSON

Onder andere:

Gestoorde evenwicht

Traagheid van denken

Moeite met urine ophouden

Orthostatische hypotensie

Obstipatie

- Invloed op kwaliteit van leven
- Medicatie helpt onvoldoende

JE HEBT EEN TEAM NODIG

BEHANDELTEAM BIJ PARKINSON

- **Huisarts**
- **Parkinsonverpleegkundige**
- **Fysiotherapeut**
- **Ergotherapeut**
- **Logopedist**
- **Psycholoog**
- **Uroloog**
- **MDL-arts**

PARKINSON TOTAAL PROGRAMMA

- **Dagbehandeling**
- **Multidisciplinaire behandeling**
 - Minstens 2 behandelaren
- **Contact met lotgenoten**
- **Groepstherapie en individuele therapie**

DAGBEHANDELING PARKINSON NORSCHOTEN

De Schaffelaar, Barneveld

De Valk, Lunteren

DE ERVARING VAN EELCO

SCREENINGSPERIODE

- **Gedurende 2 weken**
- **Intakegesprekken**
 - Verpleegkundige, specialist ouderengeneeskunde, fysiotherapeut, ergotherapeut, psycholoog, logopedist, diëtist
 - Alle behandelaren zijn aangesloten bij ParkinsonNet
- **Multidisciplinair overleg**
- **Behandelplan op maat**

FYSIOTHERAPEUT

Verbeteren van o.a.:

- Loopafstand
- Balans
- In en uit bed stappen
- Opstaan uit de stoel
- Draaien in bed

ERGOTHERAPEUT

- **Adviezen en behandeling ten aanzien van o.a.:**
 - Hanteren van bestek
 - Schrijven
 - Gebruik van verschillende hulpmiddelen thuis
 - In kaart brengen van woonomgeving en advies hierover geven
 - Energieverdeling
 - Planning en organisatie

PSYCHOLOOG

- In kaart brengen van eventuele cognitieve stoornissen
- Stemming
- Adviezen en behandeling

LOGOPEDIST

- **Beoordeling van spraak en slikfunctie**
- **Advies en behandeling ter verbetering van spraak, slikfunctie en vermindering van speekselverlies**

DIËTIST

Beoordeling van de voedingstoestand

Adviezen om op gewicht te blijven of om aan te komen in gewicht

MAATSCHAPPELIJK WERK

- **Ondersteunende gesprekken: voor persoon met Parkinson EN de mantelzorger**

BEHANDELPERIODE

- Tien weken
- Aantal keren per week: hangt af van behandelplan
- Welke behandelaren: hangt af van behandelplan
- Na acht weken: evaluatie
- Na Parkinson Totaal Programma: reguliere dagbehandeling
- Aandacht en begeleiding voor de mantelzorger

OUDERENGENEESKUNDE EN PARKINSON

- **Lichamelijke klachten:**
 - Parkinson?
 - Andere (chronische) aandoening (diabetes, hart- en vaatziekten, artrose)?
 - Veroudering?
- **Onderscheid tussen oorzaak van klachten**
- **Verschillende aandoeningen kunnen invloed hebben op elkaar**

PARKINSON... OF OUDERDOM?

Perifere neuropathie

Orthostatische hypotensie

Gewrichtspijn

AMBULANT GERIATRIE TEAM (AGT)

- **Multidisciplinaire behandeling aan huis**
 - Minimaal 2 behandelaren
- **Intake door geriatrieverpleegkundige en specialist
ouderengeneeskunde of verpleegkundig specialist**
- **Behandelplan op maat**
- **Multidisciplinair overleg**

WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

- Gebruik van 'Augmented Reality' (Stroll onderzoek)
- Parkinsonfilm

OUDERENGENEESKUNDE...

...is er voor iedereen die onze zorg nodig heeft!